

1.7.2011

B7-0379/2011 }
B7-0380/2011 }
B7-0387/2011 } RC1

GEZAMENLIJKE ONTWERPRESOLUTIE

ingediend overeenkomstig artikel 115, lid 5, van het Reglement

ter vervanging van de ontwerpresoluties ingediend door de fracties:

ALDE (B7-0379/2011)

S&D (B7-0380/2011)

GUE/NGL (B7-0387/2011)

over de herziene Hongaarse grondwet

**Juan Fernando López Aguilar, Claude Moraes, Monika Flašíková Beňová,
Kinga Göncz, Csaba Sándor Tabajdi, Cătălin Sorin Ivan**

namens de S&D-Fractie

**Renate Weber, Sophia in 't Veld, Sarah Ludford, Sonia Alfano, Cecilia
Wikström, Alexander Alvaro, Norica Nicolai, Nathalie Griesbeck, Gianni
Vattimo**

namens de ALDE-Fractie

Judith Sargentini, Rui Tavares, Jan Philipp Albrecht, Ulrike Lunacek

namens de Verts/ALE-Fractie

Marie-Christine Vergiat

namens de GUE/NGL-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over de herziene Hongaarse grondwet

Het Europees Parlement,

- gezien de artikelen 2, 3, 4, 6 en 7 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), de artikelen 49, 56, 114, 167 en 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM), die betrekking hebben op de eerbiediging, bescherming en bevordering van de grondrechten,
 - gezien de op 18 april 2011 door het parlement van de Republiek Hongarije aangenomen basiswet die op 1 januari 2012 in werking zal treden (hierna 'de nieuwe grondwet' genoemd),
 - gezien de adviezen CDL(2011)001 en CDL(2011)016 van de Europese Commissie voor democratie middels het recht (Commissie van Venetië) over de nieuwe Hongaarse grondwet en de drie juridische vraagstukken die bij de formulering van de nieuwe grondwet waren gerezen,
 - gezien ontwerpresolutie nr. 12490 over ernstige achteruitgang op het gebied van de rechtsstaat en de mensenrechten in Hongarije, die op 25 januari 2011 in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa werd ingediend,
 - gezien arrest nr. 30141/04 van het Europees Hof voor de rechten van de mens (Schalk en Kopf tegen Oostenrijk), en met name de *obiter dicta* daarin,
 - gezien de mondelinge vragen die in het Parlement over de nieuwe Hongaarse grondwet zijn ingediend, de verklaringen van de Raad en de Commissie ter zake en het debat dat op 8 juni 2011 plaatsvond,
 - gezien artikel 115, lid 5, en artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Europese Unie berust op de waarden democratie en de rechtsstaat, zoals bepaald in artikel 2 VEU, op de ondubbelzinnige eerbiediging van de grondrechten en fundamentele vrijheden, zoals vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en in het EVRM, en op de erkenning van de rechtswaarde van deze rechten, vrijheden en beginselen, waarvan de op handen zijnde aansluiting van de EU bij het EVRM verder blijkt geeft,
- B. overwegende dat Hongarije het EVRM, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en andere internationale rechtsinstrumenten heeft ondertekend, zodat het gebonden is aan de beginselen betreffende de scheiding der machten, de handhaving van een staatsbestel met controlemechanismen en de bevordering van democratie en de mensenrechten,
- C. overwegende dat opstelling en goedkeuring van een nieuwe grondwet weliswaar een bevoegdheid van de lidstaten is, maar dat huidige en toekomstige lidstaten en de EU verplicht zijn ervoor te zorgen dat de grondwetten inhoudelijk en procedureel in

overeenstemming zijn met de waarden van de EU, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het EVRM, en dat een aangenomen grondwet naar de letter en de geest niet strijdig is met genoemde waarden en rechtsinstrumenten; overwegende dat dit duidelijk blijkt uit het feit dat een aantal van de huidige EU-lidstaten hun grondwet hebben herzien om tot de EU te kunnen toetreden of hun grondwet hebben gewijzigd vanwege vereisten die uit latere versies van de Verdragen voortvloeiden, vaak op verzoek van de Commissie,

- D. overwegende dat het bij de totstandkoming van de nieuwe grondwet ontbrak aan transparantie en dat deze grondwet in een uitzonderlijk kort tijdsbestek werd opgesteld en goedgekeurd, waardoor er geen tijd was voor een diepgaand en inhoudelijk openbaar debat over de ontwerptekst; overwegende dat een geslaagde en legitieme grondwet op een zo breed mogelijke consensus moet stoelen,
- E. overwegende dat de nieuwe grondwet is bekritiseerd door een groot aantal Hongaarse, Europese en internationale ngo's en organisaties, de Commissie van Venetië en vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, en is aangenomen met alleen de stemmen van parlementsleden van de regeringspartijen, zodat er geen sprake was van politieke en maatschappelijke consensus,
- F. overwegende dat het Europees Parlement de door de Commissie van Venetië geuite bezorgdheid deelt, met name over de transparantie en openheid, het niveau van insluiting en het tijdsbestek van de goedkeuringsprocedure, en over de verzwakking van de controlemechanismen, met name wat betreft de bepalingen over het constitutionele hof en de rechtbanken en rechters, waardoor de onafhankelijkheid van de Hongaarse rechterlijke macht op het spel komt te staan,
- G. overwegende dat een aantal beginselen die Hongarije uit hoofde van zijn wettelijk bindende internationale verplichtingen dient te eerbiedigen en bevorderen, in de grondwet niet met zoveel woorden genoemd worden, zoals het verbod op de doodstraf en op onvoorwaardelijke levenslange gevangenisstraf, op discriminatie op grond van seksuele geaardheid, en op de opschorting of inperking van de fundamentele vrijheden in het kader van een bijzondere rechtsorde,
- H. overwegende dat de nieuwe grondwet, door de daarin uiteengezette waarden en de onduidelijke formuleringen bij het definiëren van basisbegrippen zoals 'familie' en het recht op leven vanaf het tijdstip van conceptie, het gevaar in zich bergt van discriminatie van bepaalde groepen in de samenleving, zoals etnische, religieuze en seksuele minderheden, eenoudergezinnen, ongehuwd samenwonenden en vrouwen,
- I. overwegende dat de onduidelijk geformuleerde passages in de preambule over de verplichtingen van de Hongaarse staat ten opzichte van etnische Hongaren die buiten de landsgrenzen wonen, een wettelijke basis zou kunnen vormen voor acties die door naburige landen zouden worden beschouwd als inmenging in hun interne aangelegenheden, hetgeen tot spanningen in de regio zou kunnen leiden,
- J. overwegende dat in de nieuwe grondwet wordt bepaald dat de preambule rechtsgeldig is, hetgeen juridische en politieke consequenties kan hebben en tot rechtsonzekerheid kan leiden,

- K. overwegende dat de opname van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie in de nieuwe grondwet tot overlapping van bevoegdheden tussen Hongaarse en internationale rechtbanken kan leiden, zoals de Commissie van Venetië in een van haar adviezen opmerkt,
- L. overwegende dat de nieuwe grondwet een uitgebreid gebruik van 'kardinale wetten' mogelijk maakt, dat deze wetten worden aangenomen met een tweederde meerderheid en dat ze betrekking zullen hebben op een groot aantal kwesties die verband houden met het institutionele stelsel van Hongarije, de uitoefening van de grondrechten en belangrijke maatschappelijke regelingen; overwegende dat dit in de praktijk betekent dat de goedkeuring van deze wetten deel uitmaakt van de nieuwe Hongaarse grondwettelijke procedure,
- M. overwegende dat in het kader van de nieuwe grondwet een aantal kwesties – zoals specifieke aspecten van het familierecht en het belasting- en pensioenstelsel – die normaliter onder de bevoegdheid van de regering of wetgever vallen, volgens de grondwet eveneens bij kardinale wet worden geregeld, waardoor toekomstige verkiezingen minder betekenis krijgen en regeringen gemakkelijker met tweederde meerderheid hun beleidsvoorkeuren kunnen vastleggen; overwegende dat het regelen van specifieke en gedetailleerde bepalingen per kardinale wet het democratische beginsel kan ondermijnen,
- N. overwegende dat – zoals door de Commissie van Venetië wordt onderstreept – culturele, religieuze, sociaaleconomische en financiële beleidsmaatregelen niet voor onbepaalde tijd mogen worden vastgelegd in een kardinale wet,
- O. overwegende dat een niet-parlementair orgaan met beperkte democratische legitimiteit, te weten de begrotingsraad, het vetorecht krijgt over de aanneming van de algemene begroting, en dat het staatshoofd het parlement in voorkomend geval kan ontbinden, waardoor de democratisch gekozen volksvertegenwoordiging ernstig in haar functioneren wordt beperkt,
- P. overwegende dat het goed functionerende systeem van de vier parlementaire commissarissen wordt teruggebracht tot een algemene ombudsman en twee afgevaardigden, waardoor de rechten niet meer in dezelfde mate worden beschermd, en overwegende dat deze ombudsman en afgevaardigden niet dezelfde bevoegdheden zullen hebben als de voormalige commissaris voor persoonsgegevens en vrijheid van informatie; overwegende dat de bevoegdheden van deze commissaris zullen worden overgedragen aan een autoriteit waarvan de werkwijze niet duidelijk wordt gedefinieerd,
- Q. overwegende dat de Hongaarse regering en de regeringspartijen naast de vaststelling van de nieuwe grondwet een groot aantal nieuwe topfunctionarissen hebben benoemd, zoals de procureur-generaal, de president van de rekenkamer en de voorzitter van de begrotingsraad; overwegende dat het Hongaars parlement onlangs de rechters van het nieuwe Hongaarse constitutionele hof heeft gekozen, zoals de nieuwe grondwet vereist; overwegende dat er bij de benoemingsprocedure en de verkiezing geen sprake was van politieke consensus,
- R. overwegende dat de nieuwe grondwet zeer algemene regels bevat met betrekking tot het rechtsstelsel, en niet duidelijk aangeeft of het hooggerechtshof onder zijn nieuwe naam dezelfde voorzitter zal behouden,

- S. overwegende dat de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa heeft besloten een verslag over de nieuwe Hongaarse grondwet op te stellen op basis van de bevindingen van de Commissie van Venetië,
- T. overwegende dat de regeringspartijen in hun verkiezingsprogramma niet hadden aangekondigd dat er een nieuwe grondwet zou komen,
- U. overwegende dat de secretaris-generaal van de VN, Ban Ki-moon, heeft verklaard dat de Hongaarse regering er goed aan zou doen advies in te winnen bij binnenlandse bronnen en de Raad van Europa of de Verenigde Naties, en van mening is dat Hongarije, als EU-lidstaat, de Europese instellingen om advies en om een toetsing van de grondwet zou moeten vragen,
1. verzoekt de Hongaarse autoriteiten zich te buigen over de kwesties die de Commissie van Venetië heeft aangekaart en haar aanbevelingen uit te voeren, ofwel door de nieuwe grondwet te wijzigen, ofwel door kardinale en gewone wetten vast te stellen, met name om:
- a) actief te zoeken naar consensus, te zorgen voor meer transparantie, en om te streven naar daadwerkelijke politieke en sociale inclusie en een breed opgezet politiek debat bij de op handen zijnde formulering en goedkeuring van de kardinale wetten die in de nieuwe grondwet zijn vastgelegd;
 - b) slechts een elementair en duidelijk gedefinieerd toepassingsgebied vast te stellen voor de kardinale wetten die van toepassing zijn op de belasting- en pensioenstelsels en op het culturele, religieuze, sociaaleconomische en gezinsbeleid, zodat toekomstige regeringen en democratisch gekozen volksvertegenwoordigingen autonome besluiten kunnen nemen over deze beleidsterreinen; het huidige mandaat van de begrotingsraad te herzien;
 - c) in de grondwet en de bijbehorende preambule gelijkwaardige bescherming van de rechten van alle burgers te waarborgen, ongeacht hun geloof, geslacht of seksuele voorkeur, en ongeacht de etnische of iedere andere maatschappelijke groepering waartoe zij behoren, in overeenstemming met artikel 21 van het Handvest van de grondrechten;
 - d) uitdrukkelijk in de grondwet en in de bijbehorende preambule te garanderen dat Hongarije de territoriale integriteit van andere landen zal respecteren wanneer het de steun vraagt van etnische Hongaren die buiten de landsgrenzen wonen;
 - e) de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht te herbevestigen door het constitutioneel hof opnieuw de bevoegdheid te verlenen om alle budgettaire wetgeving, zonder uitzonderingen, te toetsen, zoals de rechtspraak van het Europees Hof voor de Mensenrechten vereist; door de bepaling inzake de lagere verplichte pensioenleeftijd voor rechters te herzien, en door het onafhankelijk beheer van het rechtsstelsel uitdrukkelijk te garanderen;
 - f) in de nieuwe grondwet uitdrukkelijk bescherming te bieden aan alle burgerlijke en sociale grondrechten, in overeenstemming met de internationale overeenkomsten waartoe Hongarije zich heeft verplicht; om de doodstraf, onvoorwaardelijke levenslange gevangenisstraf en discriminatie op grond van seksuele geaardheid uit te sluiten; om voldoende garanties te bieden met betrekking tot de bescherming van de grondrechten, en duidelijk te maken dat de grondrechten bij de geboorte worden verworven en onvoorwaardelijk zijn;

- g) ervoor te zorgen dat de reorganisatie van het systeem van de parlementaire commissarissen niet zal afdoen aan de bescherming en bevordering van de rechten van nationale minderheden, noch aan de bescherming van persoonsgegevens, de transparantie van voor het publiek relevante informatie, en de onafhankelijkheid van de voor deze gebieden verantwoordelijke instanties;
 - h) ervoor te zorgen dat de opname van het Handvest van de grondrechten in de nieuwe grondwet niet zal leiden tot interpretatieproblemen en overlappende bevoegdheden tussen Hongaarse rechtbanken, het nieuwe Hongaarse constitutionele hof en het Europees Hof van Justitie;
2. verzoekt de Commissie om de nieuwe grondwet en de toekomstige kardinale wetten aan een diepgaand onderzoek te onderwerpen en na te gaan of deze in overeenstemming zijn met het acquis communautaire – en met name met het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – alsook met de letter en de geest van de Verdragen;
 3. verzoekt zijn bevoegde commissies om de zaak te volgen, in samenwerking met de Commissie van Venetië en de Raad van Europa, en om te beoordelen of en hoe de aanbevelingen zijn uitgevoerd;
 4. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de Raad van Europa, de regeringen en parlementen van de lidstaten, het Bureau voor de grondrechten, de OVSE en de secretaris-generaal van de VN.